

HØJESTERET RETSBOG

Torsdag den 30. marts 2023 blev Højesteret sat i retsbygningen, Prins Jørgens Gård 13, København K.

Dommerne Oliver Talevski, Jan Schans Christensen og Jens Kruse Mikkelsen behandlede sagen.

Sag BS-37131/2022-HJR, BS-37142/2022-HJR og BS-37160/2022-HJR

Group Buy ApS,
Buuks.dk ApS
og
Sayve ApS
(advokat Kristian Haagen Larsen for alle)

mod

Forbrugerombudsmanden

Der fremlagdes enslydende ankestævning af 29. september 2022 i alle tre sager og indstævntes processkrift af 4. november 2022 med bemærkninger til spørgsmålet om admittering.

Det fremgår heraf, at appellanterne har anket Sø- og Handelsrettens dom af 16. september 2022 (BS-42547/2020-SHR) til Højesteret.

Sagerne angår, om forbrugere, som har købt en vare på hjemmesiderne tilhørende appellanterne (Buuks.dk, Group Buy og Sayve), i forbindelse med købet har indgået en bindende, løbende abonnementsaftale og, hvis dette ikke er tilfældet, om selskaberne er forpligtet til at tilbagebetale modtagne abonnementsbetalinger til forbrugerne.

Forbrugerombudsmanden nedlagde under sagen for Sø- og Handelsretten følgende fem påstande:

- 1) appellanterne tilpligtes at anerkende, at forbrugere, der har købt varer i webbutikkerne, ikke er bundet af abonnementsaftalerne,
- 2) appellanterne forbydes at opkræve abonnementsbetalinger fra forbrugere, der har købt varer i webbutikkerne, subsidiært fra det tidspunkt, hvor den enkelte forbruger efterfølgende har gjort indsigelse mod abonnementsaftalen til webbutikkerne.
- 3) appellanterne skal tilbagebetale allerede betalte abonnementsbetalinger til forbrugerne, subsidiært fra det tidspunkt, hvor den enkelte forbruger efterfølgende har gjort indsigelse mod abonnementsaftalen til webbutikkerne.
- 4) appellanterne skal orientere forbrugerne om, at de ikke er bundet af abonnementsaftalerne, og
- 5) appellanterne skal forbydes fortsat at udbyde abonnementsaftalerne på samme vis.

Appellanterne påstod heroverfor frifindelse.

Ved Sø- og Handelsrettens dom af 16. september 2022 fik Forbrugerombudsmanden medhold i påstand 1, 2, 4 og 5 og appellanterne blev frifundet for påstand 3.

Appellanterne, Buuks.dk, Group Buy og Sayve, har til støtte for, at betingelserne for anke til Højesteret er opfyldt, jf. retsplejelovens § 368, stk. 4, 2. pkt., anført bl.a., at sagens spørgsmål om oplysningspligt i forbrugeraftalelovens § 12, stk. 1, er af principiel karakter og har generel betydning for retsudviklingen for oplysningskrav ved onlinekøb, herunder ved onlinekøb med tilknyttede abonnementsaftaler. Dette understøttes af, at det med Sø- og Handelsrettens dom er første gang, at en domstol har behandlet en sag om forbrugeraftalelovens § 12, stk. 1, der implementerer artikel 8, stk. 2, i forbrugerrettighedsdirektivet (direktiv 2011/83/EU).

Sagen rejser navnlig det principielle spørgsmål om, hvornår de relevante oplysninger efter forbrugeraftalelovens § 12, stk. 1, skal gives til forbrugeren i forbindelse med et onlinekøb. Sø- og Handelsretten ses i præmisserne at være af den opfattelse, at indholdet af både ordresiden og betalingssiden er afgørende for, om oplysningspligten i § 12, stk. 1, er opfyldt. Denne præmis er efter appellanternes opfattelse ikke korrekt. Præambelbetragtning 39 til forbrugerrettigheds-

direktivet kan alene forstås sådan, at oplysningerne skal gives i forbindelse med købet og inden ordren endelig bekræftes ved forbrugerens accept af køb. Da det allerede følger af forbrugeraftalelovens § 8 og § 12, stk. 1, at oplysningerne skal gives, inden ordren afgives, anser appellanterne det for udelukket, at betalings-siden spiller en rolle i vurderingen af, om betingelserne i forbrugeraftalelovens § 12 er opfyldt, idet betalingssiden efter appellanternes opfattelse ligger efter aftalen indgået. En stillingtagen til sagens påstand 1 beror således på en fortolkning af forbrugeraftalelovens § 12, stk. 1, i lyset af artikel 8 og præambelbetragtning 39 i forbrugerrettighedsdirektivet.

Hvis Forbrugerombudsmanden får medhold i påstand 1, rejser sagen desuden principielle spørgsmål med hensyn til retsvirkningerne af, at appellanternes medlemmer ikke længere er bundet af den indgåede abonnementsaftale. Det er med dommen uklart, hvilken retsvirkning dette får for en købsaftale, hvor forbrugeren har indkøbt produkter med stor rabat, og hvor appellanterne ikke har andre indtægtskilder end abonnementsaftalen, idet købsprisen, som forbrugeren betaler, modsvarer af appellantens indkøbspris. Appellanterne mener ikke, at en forbruger, der har opnået en besparelse i forhold til handel til markedspris, kan få alle sine abonnementsbetalinger tilbage og samtidig beholde den berigelse, som medlemmet har opnået til forskel for en forbruger, der har handlet til normalpris (markedspris). Dette spørgsmål blev ikke afklaret i Sø- og Handelsrettens dom.

Indstævnte, Forbrugerombudsmanden, har heroverfor anført, at man er enig i, at betingelserne for anke til Højesteret, jf. retsplejelovens § 368, stk. 4, 2. pkt., er opfyldt, men at sagens principielle karakter knytter sig til påstand 3 om kriterierne for anvendelse af markedsføringslovens § 24, stk. 1, nr. 2, og ikke påstand 1 om oplysningspligten i forbrugeraftalelovens § 12.

Retspraksis for, hvornår der kan gives generelle tilbagebetalingspåbud efter markedsføringslovens § 24, stk. 1, er meget sparsom, og der ses ikke at foreligge retspraksis om bestemmelsens anvendelse i relation til forbrugeraftalelovens § 12, stk. 1. Dette taler for, at sagen bør behandles af Højesteret som 2. instans. Derudover har Forbrugerombudsmanden i fem tidligere sager fået medhold i påstande om generelle påbud om tilbagebetaling med henvisning til markedsføringslovens § 24, stk. 1. Disse afgørelser angik dog ikke forbrugeraftalelovens § 12. Nærværende sag efterlader således en vis tvivl om, hvori denne sag adskiller sig fra de fem tidligere sager.

Sagens udfald må antages at få generel betydning for, hvornår erhvervsdrivende kan påbydes at tilbagebetale uretmæssigt opkrævede beløb til alle berørte forbrugere med henblik på genoprettelse af den forud for den ulovlige handling eksisterende tilstand i overensstemmelse med markedsføringslovens § 24, stk. 1. Sagen har i øvrigt væsentlig samfundsmæssig rækkevidde, idet sagen be-

rører mange tusinde kunder, der har handlet i webbutikkerne eller lignende abonnementsbutikker på markedet.

Efter votering besluttede dommerne Oliver Talevski, Jan Schans Christensen og Jens Kruse Mikkelsen at meddele tilladelse til anke af dommen til Højesteret i medfør af retsplejelovens § 368, stk. 6, 1. pkt., jf. stk. 4, 2. pkt., idet sagen rejser principielle spørgsmål, og da sagens udfald må antages at kunne få væsentlig samfundsmæssig rækkevidde.

Svarskrift skal indgives senest den 26. april 2023.

Forbrugerombudsmanden bedes i svarskriftet fremkomme med sine eventuelle bemærkninger vedrørende fastsættelsen af sagens værdi, jf. appellanternes meddelelse af 18. november 2022.

Sagen udsættes på Ankeudvalgets berømmelse af telefonmøde.